

ΜΕΙΩΣΗ ΩΡΩΝ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τον τελευταίο καιρό γίνεται μεγάλος θόρυβος σχετικά με τη χρησιμότητα, και, ως εκ τούτου, την αναγκαιότητα, της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο. Οι θεωρούμενες ως νέες απόψεις, οι οποίες κάθε άλλο παρά νέες είναι, διατυπώνονται με δογματικό τρόπο (Βλ. κείμενο των 56), ενώ ο οποιοσδήποτε αντίλογος θεωρείται αντιδραστικός και συντηρητικός. Έτσι, αποκλείεται κάθε δυνατότητα ουσιαστικού διαλόγου για τη λύση των σημαντικών εκπαιδευτικών και παιδαγωγικών προβλημάτων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα ο Υπουργός Παιδείας ανακοίνωσε την αφαίρεση μιας ώρας Αρχαίων Ελληνικών από την Α' τάξη του Γυμνασίου και την προσθήκη της στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, ενώ συγχρόνως αφαιρέθηκε μια ώρα από τα Αρχαία Ελληνικά στις Β' και Γ' τάξεις του Γυμνασίου, χωρίς όμως να προστεθούν σε κάποιο άλλο φιλολογικό μάθημα: παράλληλα, μειώθηκε η διδασκαλία της Ιστορίας, κατά μία ώρα, στην Γ' Γυμνασίου. Αν σ' αυτά προσθέσουμε τη μείωση, κατά μία ώρα, από τα Αρχαία Ελληνικά της Α' Λυκείου (από 6 έγιναν 5), τη μείωση, κατά δύο ώρες, από τα Αρχαία Ελληνικά ομάδας προσανατολισμού της Β' Λυκείου (από 5 έγιναν 3), την κατάργηση των Λατινικών στη Β' Λυκείου (2 ώρες), την κατάργηση των Αρχαίων Ελληνικών Γενικής Παιδείας (*Επιτάφιος* του Περικλή) στην Γ' Λυκείου (1 ώρα) και τη μείωση, κατά μία ώρα, από τη Νεοελληνική Λογοτεχνία Γενικής Παιδείας στην Γ' Λυκείου (από 2 έγιναν 1), αντιλαμβανόμαστε ότι πρόκειται για συντονισμένη επίθεση κατά των φιλολογικών μαθημάτων, η οποία ισοδυναμεί με απηνή διωγμό που έχει ως στόχο την ανθρωπιστική παιδεία στο σύνολό της. Το πρόβλημα, παρόλο που έχει ποσοτικά χαρακτηριστικά, στην ουσία του είναι ποιοτικό.

Ειδικά για τα Αρχαία Ελληνικά, για τα οποία γίνεται και ο μεγαλύτερος θόρυβος, πιστεύουμε ότι η συμφωνία ολιγάρθμων πανεπιστημιακών, που μικρή σχέση και εμπειρία έχουν με τα προβλήματα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για την περιορισμένη παιδαγωγική χρησιμότητα του μαθήματος, είναι προσχηματική. Οι συγκεκριμένοι Πανεπιστημιακοί, προβάλλοντας επιχειρήματα τα οποία αναφέρονται αποκλειστικά και μόνο στις μεθόδους διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, παραβλέπουν τον πλούτο της αρχαίας ελληνικής σκέψης και του αρχαίου ελληνικού λόγου, ο οποίος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τη γλώσσα. Οι πρόσφατοι πολέμιοι της διδασκαλίας της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και, κατ' επέκταση, της

ανθρωπιστικής παιδείας ουσιαστικά απεμπολούν τη γνώση της ιστορικής εξέλιξης των ιδεών , αλλά και των ανθρωπίνων δράσεων και υποστηρίζουν τις μεταμοντέρνες αντιλήψεις για την κατάργηση της διαχρονικής προσέγγισης της γλώσσας. Τέτοιες αντιλήψεις εξυπηρετούν πολιτικές και ιδεολογικές σκοπιμότητες. Οι διαχρονικές αξίες και έννοιες τείνουν να καταργηθούν, ενώ κυριαρχεί η χρηστική και ωφελμιστική αντίληψη για τη διδασκαλία της γλώσσας, η οποία αντιμετωπίζεται ως απλό επικοινωνιακό εργαλείο.

Η μείωση των ωρών της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών, δηλαδή της αρχαίας ελληνικής σκέψης και γλώσσας στο Γυμνάσιο, και η προεξαγγελία κατάργησής τους στο διετές Λύκειο (!), αφαιρούν από τους μαθητές τη δυνατότητα να προσεγγίσουν την εξελικτική πορεία της ελληνικής γλώσσας και να κατανοήσουν τις εννοιολογικές, λεξιλογικές και σημασιολογικές της διαστάσεις, με αποτέλεσμα η γλώσσα να μην υποστηρίζεται από το εκπαιδευτικό μας σύστημα ως αξία με ιστορική διάσταση και ως φορέας ήθους. Επισημαίνουμε ότι η ολοσχερής επικράτηση των επικίνδυνων αυτών απόψεων μπορεί να οδηγήσει στην αδυναμία κατανόησης της γλώσσας ως ερμηνευτικής ολότητας, δεδομένου ότι η γλωσσική διδασκαλία θα κατακερματισθεί σε επιμέρους γλωσσικά σύνολα. Ο μαθητής πρέπει να μάθει την εξελικτική πορεία των λέξεων, των όρων, των νοημάτων και των δομών της ελληνικής γλώσσας και, επομένως, η γλωσσική διδασκαλία δεν πρέπει να περιοριστεί σε μια στείρα φορμαλιστική διαδικασία. Το τεχνητό δίλημμα «συντήρηση ή πρόοδος» δεν έχει καμιά αξία, είναι απατηλό και εξυπηρετεί άλλου είδους σκοπιμότητες.

Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων εκφράζει την οργή και την αγανάκτησή της ενάντια σε όλους εκείνους που προσπαθούν να αποδομήσουν την ανθρωπιστική παιδεία, τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και την αρχαία ελληνική γλώσσα, αναπόσπαστα στοιχεία της πολιτισμικής μας ταυτότητας ως έθνους, και να καταργήσουν την ιστορική συνείδηση. Σε αυτήν τους την προσπάθεια θα έχουν απέναντί τους το σύνολο του φιλολογικού κόσμου και όχι μόνο.

Από την Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων